

Amerika Birleşik Devletleri ECA (Ekonomik İş Birliği) İdaresinin Türkiye'ye tahsis eylediği şarta bağlı dolâr yardımı mukabilinde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde Türk lirası ile açılacak karşılık hesaba dair ECA İdaresi Türkiye Temsilcisi ile mektup teatisi suretiyle yapılan Anlaşmanın onanması hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile ilâm : 3 . I . 1950 - Sayı : 7396)

No.
5483

Kabul tarihi
26 . XII . 1949

BİRİNCİ MADDE — 1948 - 1949 yılında Amerika Birleşik Devletleri ECA (Ekonomik İş Birliği) İdaresinin Türkiye'ye tahsis eylediği şarta bağlı dolâr yardımı mukabilinde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde Türk lirası ile açılacak karşılık hesaba dair ECA İdaresi Türkiye Temsilcisi ile 26 Temmuz 1949 tarihinde mektup teatisi suretiyle yapılan Anlaşma onanmıştır.

İKİNCİ MADDE — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

29 Aralık 1949

TERCÜME

Sayın Necmeddin Sadak
Dışişleri Bakanı
Ankara

Türkiye'nin, Avrupa Memleketleri arasında Ödeme ve Takas Anlaşması mucibince 1948 - 1949 mali yılı süresinde diğer katılan memleketlere tahsisini taahhüt etmiş olduğu tiraj haklarının tamamını, 30 Haziran 1949 tarihinden evvel, Avrupa Kalkınma Plânına dâhil diğer memleketlere istimal ettirememesi ihtimalinin ortaya çıkardığı meseleyi beraberce müzakere ettiğimizi hatırlarsınız. Bu durum, bu tiraj haklarının istimali derecesi göz önünde bulundurulmak suretiyle Türkiye'ye yapılacak olan 11.7 milyon dolârlık şarta muallâk yardım hususunda İktisadi İş Birliği İdaresinin nasıl bir hareket tarzı ittihaz edeceği meselesini ortaya çıkarmıştı. Şimdi, bu mesele üzerinde Washington'daki E. C. A. ile istişarede bulunmuş olduğum eihetle, size aşağıdaki hal tarzını teklif edecek mevkiide olduğumu bildirmek isterim.

Evvelâ : 30 Haziran 1949 tarihinden evvel Türkiye lehine veya Türkiye'ye karşı kullanılmış olan tiraj haklarının tutarı nazarı itibara alınmaksızın ve ilerde değişiklik yapılmak hakkı mahfuz kalmak şartıyla, 11.7 milyon dolârlık şarta muallâk yardımın tamamını derhal çekmesi hususunda Türkiye mezun kılınacaktır. (Türkiye'de bugüne kadar yapılmış olup tahminime göre takriben 0,7 milyon tutarında olan Offshore mubayaaları tabiiyle tenzil edilecektir).

Saniyen : Türkiye tarafından derhal, şarta muallâk yardımın umum tutarına müsavi muvakkat bir karşılık hesap açılacak, 30 Haziran 1949 tarihine kadar, katılan diğer memleketlere karşı kullanılan tiraj hakları karşılığı bu hesaba ilâve ve yine aynı tarihe kadar diğer katılan memleketlerin faydalandıkları tiraj hakları tutarı karşılığı bu hesaptan tenzil edilecektir. Türkiye'ye karşı kullanılan tiraj haklarının finansmanı için lüzum hâsıl oldukça bu hesaptan Türk parası serbest bira-

kılabilir. 1948 - 1949 yılına ait olmak üzere muallâkta bulunan tiraj haklarının Türkiye tarafından kullanılması halinde yatırılacak olan munzam karşılık paralar dahi hesabı cari esası (Current basis) üzerinden muamele görmelidir.

Salisen: Muvakkat (Suspense) hesapta kalan muhtemel bir bakıyenin tesviyesi (Adjustment) meselesi: Kullanılmamış tiraj haklarına mütedair umumî mevzuun O . E . E . C. Tedyat Komitesince incelenmesi imkânı hâsıl olduktan sonra E. C. A. İdaresi ile görüşülecektir.

Bu hal tarzı, Türkiye'ye 1948 - 1949 programının ikmalini süratle tahakkuk ettirmek imkânını vereceği gibi, karşılık mahiyet taşıyan, kullanılmamış tiraj hakları meselesinin tesviyesi işinin Paris'teki O . E . E . C. Tedyat Komitesinde halen cereyan etmekte olan müzakerelerin neticesine talik edilmesini de mümkün kılacaktır.

Muvakkat hesabın 1948 - 1949 yılına ait muallâk tiraj haklarından hepsinin Türkiye'ye karşı kullanılması suretiyle ve E. C. A. İdaresinin her hangi bir hibesi mevzu bahis olmayacak şekilde tesviye edildiği farzolunacak olursa, diğer karşılık hesaplarında olduğu gibi, E. C. A. İdaresinin bu hesaptan % 5 e kadar para çekmek hakkını haiz olamayacağını bu münasebetle belirtmek isterim.

Bu hal suretinin Hükümetinizce şayanı kabul olup olmadığını mümkün süratle bana bildirirseniz ziyadesiyle memnun kalacağım. Kabule şayan olduğu takdirde, bu mektup ve cevabı Türkiye Hükümeti ile ECA İdaresi arasında bu meseleye dair akd olunmuş bir Anlaşma telâkki olunacaktır.

Saygılarımla.

ECA Temsilcisi

Elçi

İmza

Russel H. Dorr

TERCÜME

Sayın Russell H. Door,

ECA. Temsilcisi

Elçi

Ankara

Ankara, 26 Temmuz 1949

Metni aşağıda mezkûr 11 Temmuz 1949 tarihli mektubunuzu almakla şeref duymaktayım;

«Russell H. Door'un mektubu aynen»

Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin yukardaki mektup muhtevası ile tamamen mutabık bulunduğunu size bildirebilmekten dolayı pek bahtiyarım.

Bu vesile ile, hesabın açılacağı tarihi size ayrıca bildirmekle pek memnun kalacağımı da arz ederim.

Saygılarımla,

Necmeddin Sadak

Cumhurbaşkanlığına yazılan tezkerenin tarih ve numarası :

28 . XII . 1949 ve 1/574

Bu kanunun ilânının Başbakanlığa bildirildiğine dair Cumhurbaşkanlığından gelen tezkerenin tarih ve numarası :

29 . XII . 1949 ve 4/914

Bu kanunun görüşmelerini gösteren tutanakların cilt ve sayfa numaraları :

Cilt Sayfa

21 2

22 211,300,467,475,486,501:504